ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
акредитаційної експертизи підготовки магістрів
за освітньо-професійною програмою «Технології машинобудування»
спеціальності 131 «Прикладна механіка»
галузі знань 13 «Механічна інженерія»
у Чернігівському національному технологічному університеті

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» та наказу Міністерства освіти і науки України від 15 січня 2018 р. № 34-л експертна комісія у складі:

Голова комісії: Шелковий Олександр Миколайович, завідувач кафедри інтегрованих технологій машинобудування ім. М.Ф.Семка Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», доктор технічних наук, професор.

Член комісії: Юрченко Юрій Дмитрович, доцент кафедри проектування харчових виробництв та верстатів нового покоління Черкаського державного технологічного університету, кандидат технічних наук, доцент,

у період з 24 січня по 26 січня 2018 року розглянула подані матеріали та провела акредитаційну експертизу провадження освітньої діяльності у Чернігівському національному технологічному університеті, пов'язаної з підготовкою магістрів за освітньо-професійною програмою «Технології машинобудування» спеціальності 131 «Прикладна механіка» за такими напрямами:

– достовірність інформації, поданої до Міністерства освіти і науки України навчальним закладом разом із заявою щодо акредитації освітньої програми;

– фактичний стан кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення вищого навчального закладу та його відповідність установленим законодавством вимогам.

За результатами перевірки встановлено:

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Експертна комісія ознайомилась з оригіналами основних установчих документів у Чернігівському національному технологічному університеті.

Чернігівський національний технологічний університет (надалі – ЧНТУ, Університет) – вищий навчальний заклад, який здійснює підготовку молодших спеціалістів, бакалаврів, спеціалістів, магістрів та докторів філософії відповідно до ліцензії від

Голова експертної комісії *О.М.Шелковий*

22.12.2017 р. Форма власності – державна. Ректор – Шкарлет Сергій Миколайович, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Діяльність ЧНТУ розпочалась із загальнотехнічного факультету Київського політехнічного інституту. З 01.09.1965 р. згідно з наказом Міністра вищої та середньої спеціальної освіти УРСР організовано Чернігівський філіал Київського політехнічного інституту. Постановою КМУ № 193 від 10.09.1991 р. на базі Чернігівського філіалу Київського політехнічного інституту створено Чернігівський технологічний інститут. У 1994 р. навчальний заклад був акредитований за IV рівнем акредитації. Постановою КМУ № 1372 від 29.07.1999 р. утворено Чернігівський державний технологічний Університет на базі Чернігівського технологічного інституту. Згідно з наказами Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 970, № 971 від 11.08.2011 р., № 1639 від 28.11.2013 р. та № 103 від 05.02.2014 р. до Чернігівського державного технологічного університету шляхом реорганізації було приєднано Чернігівський державний інститут права, соціальних технологій та праці, Чернігівський комерційний технікум, який функціонує в статусі Коледжу економіки і технологій, Чернігівський технікум транспорту та комп'ютерних технологій, який функціонує в статусі Коледжу транспорту та комп'ютерних технологій та Чернігівський державний інститут економіки і управління. Відповідно до Указу Президента України № 544/2013 від 04.10.2013 р. Чернігівському державному технологічному університету надано статус національного.

Статут ЧНТУ прийнятий конференцією трудового колективу 18.10.2013 р. (протокол №4) та затверджений наказом Міністерством освіти і науки України № 1564 від 08.11.2013 р. Нова редакція Статуту ЧНТУ погоджена конференцією трудового колективу 15.05.2015 р. (протокол № 4) та затверджена наказом Міністерства освіти і науки України № 715 від 30.06.2016 р.

Структура університету включає 5 навчально-наукових інститутів (далі – ННІ): ННІ технологій, ННІ будівництва, ННІ права і соціальних технологій, ННІ економіки, ННІ управління та адміністрування; 8 факультетів, центр перепідготовки та підвищення кваліфікації, 36 кафедр, серед яких 32 випускові, аспірантуру, докторантуру, науково-технічну бібліотеку, редакційно-видавничий відділ, відділ практики та сприяння працевлаштуванню, систему довузівської підготовки, підрозділи, що забезпечують навчально-виховний процес та наукову діяльність, адміністративні та господарські підрозділи, що забезпечують здійснення господарської діяльності університету та задоволення соціально-побутових потреб тощо та розвинену мережу госпрозрахункових підрозділів.

Значна увага приділяється розвитку та зміцненню міжнародних зв'язків. Укріплення та розширення міжнародної мережі партнерства залишається одним з пріоритетних напрямків діяльності Чернігівського національного технологічного університету.

Загалом, станом на 2018 р. діє 67 угод про співпрацю з іноземними вищими навчальними закладами та 8 угод з іноземними організаціями та підприємствами з 29-ти країн світу. Основні напрями співпраці: проведення спільних наукових та навчальних заходів, спільні наукові видання і публікації, спільна участь у наукових проектах та дослі-

Голова експертної комісії *О.М.Шелковий*

дженнях, обмін навчальними матеріалами, розвиток мобільності студентів та викладацького складу.

Проводяться заходи та презентації в рамках освітніх програм ЄС та інших міжнародних програм. Зокрема:

– продовжується виконання проектів Темпус: «Набуття професійних і підприємницьких навичок за допомогою виховання підприємницького духу та консультації підприємців-початківців» - 544202-TEMPUS-1-2013-1-AT-TEMPUS-JPHES (BUSEEG-RU-UA); Модельно-орієнтований підхід та інтелектуальна система для еволюційного співробітництва академії та промисловості в сфері електронної та обчислювальної техніки (544497-TEMPUS-1-2013-1-UK-TEMPUS-JPHES);

– у рамках Програми ЕС Еразмус+ за напрямом КА1: Навчальна (академічна) мобільність запроваджено двосторонні обміни викладачами та студентами з Лодзьким технічним університетом (Польща) та Господарською академією ім. Д.А. Ценова (Болгарія);

– Чернігівський національний технологічний університет став 16-м вищим навчальним закладом України, який приєднався до реалізації проекту «Україна – Норвегія. Перепідготовка і соціальна адаптація військовослужбовців та членів їх сімей в Україні»;

– згідно з договором про співробітництво між Чернігівським національним технологічним університетом та Інститутом др. Яна-Урбана Сандала (Норвегія), в ЧНТУ реалізовується проект «Школа соціального підприємництва». Протягом 2016-2017 р. студенти, аспіранти та НПП ЧНТУ (загалом 60 осіб) пройшли англомовні курси з соціального підприємництва, інноваційного менеджменту та стратегічного менеджменту від норвезького професора д-р Ян-Урбан Сандала, засновника та керівника Fil. Dr. Jan-U. Sandal Institute. Чотири учасники Школи отримали гранти на наукове стажування в Норвегії. Для посилення наукової діяльності за напрямами "Соціальне підприємництво", "Інноваційний менеджмент", "Стратегічний менеджмент" відкрито Інформаційний Центр Школи соціального підприємництва Яна Урбана-Сандала, що сприятиме підвищенню якості наукових публікацій, участі в програмах та проектах за окресленими напрямами;

– продовжується участь ЧНТУ в Програмі Балтійських університетів. У рамках програми 5 представників ЧНТУ, з них: 2 студенти, 1 аспірант та 2 НПП, взяли участь у міжнародних заходах програми (Students` Conference, Teachers` Conference, Students` Sail, Teachers` Sail, PhD Students` Training);

– Університет долучився до програми «Активні громадяни» Британської Ради. Участь дає можливість написання освітньо-соціальних проектів та отримання грантів на їх реалізацію. Реалізація програми також включає зміну підходів до викладання, впровадження в освітній процес елементів неформального навчання, що підвищує якість освіти.

Реалізації існуючих освітніх міжнародних програм та започаткування нових в ЧНТУ сприяють спеціально створені відокремлені підрозділи: Інформаційний Центр

Голова експертної комісії *О.М.Шелковий*

ЄС ЧНТУ, Центр міжнародної атестації та академічної мобільності «Британська кафедра», Центр Українсько-Польської освіти.

Продовжується реалізація Угоди про практики за обміном з Лодзьким технічним Університетом. Так 10 студентів ЧНТУ відвідали Лодзь для проходження літніх практичних занять та 10 студентів з Польщі прибули до ЧНТУ відповідно. За підтримки Британської Ради та Німецької служби академічних обмінів (DAAD) університет долучається до реалізації національного проекту з розвитку внутрішньої студентської мобільності. Укладено Угоду про започаткування програми «Аспірантура з подвійним керівництвом» з Талліннським технологічним університетом.

Система управління якістю освітньої діяльності університету за програмами освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст», освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» та освітніх ступенів «бакалавр» і «магістр» сертифікована за ДСТУ ISO 9001:2009 (ISO 9001:2008).

Навчання в Університеті ведеться за 14 спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст», 29 спеціальностями освітнього ступеня «бакалавр», 24 спеціальностями освітнього ступеня «магістр» та 13 спеціальностями першого наукового ступеня «доктор філософії».

Високий рівень навчальної, методичної та науково-дослідної роботи забезпечується високопрофесійним науково-педагогічним складом університету. В університеті працює 404 викладача, з них 50 докторів наук, 38 професорів, 246 кандидатів наук, 183 доцента, серед них 3 Заслужених діяча науки і техніки України, 3 Заслужених економіста України, 1 Народний архітектор України, 1 Заслужений будівельник України, 1 Почесний землевпорядник України, 2 Заслужених працівника освіти України, 2 Лауреата державної премії України в галузі науки і техніки, 1 Лауреат державної премії України в галузі архітектури, 1 Лауреат Державної премії СРСР, 1 Лауреат міжнародного відкритого рейтингу «Золота Фортуна», 1 Лауреат премії КМУ України, 1 Лауреат премії Верховної Ради України, 5 академіків та 9 члени-кореспонденти галузевих академій України.

ЧНТУ внесено до Державного реєстру вищих навчальних закладів України (довідка № 26-Д-158 від 22.02.2008 р.), Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України (довідка АА № 866365), Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємств (виписка АВ № 106108).

Показники діяльності університету наведені в таблиці 1.

Голова експертної комісії *О.М.Шелковий*

Таблиця 1

Загальна характеристика ЧНТУ

№ з/п	Показники діяльності	Кількісні параметри
1.	Ліцензований обсяг вищого навчального закладу (осіб)	6533
	у т.ч. за освітніми ступенями:	
	– молодший спеціаліст (осіб)	1002
	– бакалавр (осіб)	3511
	– магістр (осіб)	1895
	– доктор філософії (осіб)	125
	Кількість студентів, разом:	8581
2.	у т. ч. за формами навчання:	
	– денна (осіб)	6316
	– заочна (осіб)	2265
	Кількість навчальних груп (одиниць)	453
3.	Кількість спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців (одиниць):	80
4.	у т. ч. за освітніми ступенями:	
	– молодшого спеціаліста (одиниць)	14
	– бакалавра (одиниць)	29
	– магістра (одиниць)	24
	– доктора філософії (одиниць)	13
	Кількість кафедр (циклових предметних комісій), (одиниць):	36
5.	з них випускових (одиниць):	32
	Кількість факультетів (відділень), (одиниць):	8
6.	Загальні навчальні площі будівель (кв. м.)	83204,0
7.	з них:	
	– власні (кв.м)	83156,6
	– орендовані (кв.м)	47,4
	Навчальні площі, які здаються навчальним закладом в оренду (кв. м.)	5729,16

Висновок: експертна комісія констатує, що оригінали установчих та реєстраційних документів, матеріали акредитаційного самоаналізу щодо акредитації підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Технології машинобудування» спеціальності 131«Прикладна механіка» галузі знань 13 «Механічна інженерія» у Чернігівському національному технологічному університеті відповідають Ліцензійним умовам надання освітніх послуг та Державним вимогам до акредитації.

Голова експертної комісії *О.М.Шелковий*

2. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ З ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ТЕХНОЛОГІЇ МАШИНОБУДУВАННЯ»

Освітній процес забезпечений висококваліфікованими кадрами відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України.

Підготовку фахівців освітнього ступеню «магістр» за освітньо-професійною програмою «Технології машинобудування» забезпечують висококваліфіковані науково-педагогічні кадри 5-ти кафедр університету загальною чисельністю 9 осіб, всі мають наукові ступені та вчені звання(100,0%). Серед них 2 доктора наук, професора (22,2%) та 7 кандидатів наук, доцентів (77,8%). Всі викладачі мають кваліфікацію за профілем дисциплін, які вони викладають.

Усі науково-педагогічні працівники мають індивідуальні плани викладача, затверджені на засіданнях відповідних кафедр.

Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують проведення лекцій з навчальних дисциплін плану підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою, що акредитується, становить 100,0% від кількості годин, всі викладачі працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи, з них 2 доктора наук, професора, що в становить 33,6% від кількості лекційних годин. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток від визначеної навчальним планом кількості годин) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом становить 89,05%.

Випусковою кафедрою для підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Технології машинобудування» є кафедра технологій машинобудування та деревообробки. На кафедрі працює 7 штатних науково-педагогічних працівників, із них 2 доктора наук, професора (28,6%) та 4 кандидата наук (57,1%). Кваліфікація науково-педагогічного складу відповідає профілю освітньо-професійної програми «Технології машинобудування» спеціальності 131 «Прикладна механіка».

Науково-педагогічні працівники кафедри постійно підвищують кваліфікацію через аспірантуру, стажування в вищих навчальних закладах, на підприємствах, беруть участь в роботі Всеукраїнських та міжнародних науково-технічних конференцій, семінарах тощо. Всі викладачі кафедри мають індивідуальні плани, плани стажування і підвищення кваліфікації. Відповідно до плану протягом останніх 3 років всі викладачі кафедри підвищили кваліфікацію у Національному технічному університеті України «КПІ ім. Ігоря Сікорського».

Викладачі кафедри технологій машинобудування та деревообробки активно займаються науковою діяльністю. Виконувались та виконуються роботи за такими напрямками наукових досліджень.

1. За темою НДР: «Розробка енергоефективних високошвидкісних шпиндельних вузлів на адаптивних опорах ковзання» (№ ДР 0104U000466), де вирішуються пробле-

ми підвищення точності і швидкохідності шпиндельних вузлів металорізальних верстатів в умовах енергозбереження.

2. За темою НДР: «Створення методології 3D-моделювання та управління процесом високошвидкісного глибинного шліфування зі схрещеними осями деталі і абразивного інструмента» (№ ДР 0111U000243), в рамках якої досліджуються робочі процеси і технології шліфування сталевих деталей.

За результатами виконаних робіт тільки за останні 2012-2017 роки опубліковано 6 статей у виданнях, що входять до наукометричної бази SCOPUS, понад 43 наукові статті у фахових виданнях України, прийнято участь у восьми міжнародних наукових конференціях.

До науково-дослідницької роботи залучені також студенти старших курсів.

Кількість студентів, залучених до наукової діяльності за тематикою НДР кафедри, щорічно зростає і становить 8 осіб.

Крім того, студенти постійно беруть участь у олімпіадах, науково-практичних конференціях та конкурсах наукових робіт студентів.

Співробітники кафедри постійно співпрацюють з машинобудівними підприємствами міста і області в частині спільної організації та проведення науково-практичних семінарів за машинобудівною тематикою з метою підвищення кваліфікації працівників підприємств, практикується участь у виїзних відкритих наукових лекціях та семінарах.

За заявкою від підприємств кафедра проводить курси по вивченню сучасного програмного забезпечення (ArchiCad, ArtCAM, тощо) та перепідготовці працівників профільних підприємств та організацій.

Напрям наукової роботи кафедри відповідає спеціальності 131 «Прикладна механіка» освітня програма «Технології машинобудування» підготовки здобувачів повної вищої освіти.

Для виконання науково-дослідницьких робіт на кафедрі технологій машинобудування та деревообробки створені всі умови для плідної роботи. Базою для проведення наукових досліджень служать спеціалізовані лабораторії, які забезпечені сучасною вимірювальною та комп'ютерною технікою, а також необхідним устаткуванням. Також науково-дослідницька робота кафедри проводиться на підприємствах м. Чернігова та області.

Висновок: за підсумками експертизи документів і матеріалів, поданих університетом, комісія констатує, що якісний склад викладачів дає можливість забезпечити підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою «Технології машинобудування» спеціальності 131 «Прикладна механіка» на належному рівні та відповідає Ліцензійним умовам надання освітніх послуг і Державним вимогам до акредитації, нормативним актам, що регулюють трудові відносини, та забезпечує належний рівень підготовки фахівців.

Голова експертної комісії *О.М.Шелковий*

3. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Організація освітнього процесу у ЧНТУ базується на основі Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу та інших нормативних документах з питань освіти.

Підготовка магістрів за освітньо-професійною програмою «Технології машинобудування» здійснюється відповідно до освітньо-професійної програми та затверджених навчальних і робочих навчальних планів. Планування навчального процесу ведеться з урахуванням потреб регіону та специфіки навчального закладу.

Вся документація розроблена фахівцями кафедр, узгоджена і затверджена у встановленому порядку і знаходиться на кафедрах в роздрукованому та електронному вигляді.

Забезпеченість всіх дисциплін робочого навчального плану підготовки магістрів навчальними програмами семінарських та практичних занять, контрольними завданнями і завданнями на самостійну роботу, методичними вказівками, тематикою дипломних робіт, програмою науково-дослідної практики відповідає критеріям акредитації.

Практична підготовка здобувачів здійснюється відповідно до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 р. № 93 та Положення про проведення практики студентів Чернігівського національного технологічного університету та робочої програми переддипломної практики.

Навчальний план підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Технології машинобудування» спеціальності 131 «Прикладна механіка» передбачає проходження студентами переддипломної практики в третьому семестрі тривалістю 4 тижня. Практика забезпечена програмою проходження практики. Програма практики розроблена на основі наскрізної програми практики відповідно до затвердженої освітньо-професійної програми фахівця, що акредитується.

Базами практики є виробничі підприємства, організації, установи, вид діяльності яких відповідає змісту підготовки фахівців машинобудівної галузі. Здобувачі можуть самостійно підібрати для себе базу практики за узгодженням з випусковою кафедрою. З базами практики укладаються двосторонні угоди на проведення практики між ними та Чернігівським національним технологічним університетом. Розподіл здобувачів на місця проходження практики здійснюється згідно з наказом ректора.

Висновок: експертна комісія констатує, що організаційне та навчально-методичне забезпечення підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Технології машинобудування» спеціальності 131 «Прикладна механіка» повністю відповідають Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації і забезпечують належний професійний рівень підготовки магістрів.

Голова експертної комісії *О.М.Шелковий*

4. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ «ТЕХНОЛОГІЇ МАШИНОБУДУВАННЯ» СПЕЦІАЛЬНОСТІ 131 «ПРИКЛАДНА МЕХАНІКА»

Університет в своєму розпорядженні має: 16 навчально-лабораторних корпусів, гуртожитки, їдальні. Загальна площа усіх приміщень складає 83204,0 кв. м., в тому числі площа навчально-лабораторних приміщень – 45975,1 кв. м. Університет має спортивні площі – 14256,4 кв.м., спортивно-оздоровчий комплекс на 135 місць, фізкультурно-оздоровчий комплекс («ФОК») обладнаний ігровим залом, басейном (360 кв.м) та двома саунами, спортивно-оздоровчу базу «Фортуна».

Університет має 813 персональних комп'ютерів, які розташовані у 54 класах та комп'ютеризованих лабораторіях. Усі комп'ютерні класи підключені до міжнародної інформаційної мережі Internet та Української науково-освітньої телекомунікаційної мережі «Уран», яка широко використовується у навчальному процесі та науковій роботі викладачами, співробітниками та студентами.

Спеціалізовані кабінети і лабораторії випускової кафедри технологій машинобудування та деревообробки мають достатню площу і обладнані сучасними приладами та устаткуванням, необхідними для забезпечення виконання навчального плану з відповідних дисциплін. Для проведення лабораторних і практичних занять використовуються: кабінет цивільної оборони, спеціалізований кабінет технології машинобудування, спеціалізовані лабораторії: прогресивних методів обробки матеріалів, автоматизації виробничих процесів в машинобудуванні, метрології,спеціалізована комп'ютерна лабораторія з дисциплін САПР,та математичного моделювання.. Більшість лабораторій кафедри обладнані уніфікованими навчальними стендами, які дозволяють виконувати крім лабораторних ще й науково-дослідницькі роботи.

Забезпеченість навчальних дисциплін лабораторіями та обладнанням згідно з робочим навчальним планом складає 100%. Приміщення для занять студентів та науково-педагогічного персоналу повністю відповідають акредитаційним вимогам до підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» за освітньо-професійною програмою, що акредитується.

93,9 % потреби у гуртожитках покривають студентські гуртожитки, які знаходяться поряд з навчальними корпусами у парковій зоні.

В університеті працює дві їдальні та дев'ять буфетів. Також в університеті діють медпункти, оснащені необхідними медичними препаратами. Постійно проводиться перевірка санітарно-гігієнічного стану гуртожитків, навчальних корпусів та спорткомплексів.

До послуг викладачів, співробітників і студентів – університетські спортивні оздоровчі бази «Юність» та «Фортуна».

Висновок: комісія вважає, що стан матеріально-технічної бази ЧНТУ і кафедри технологій машинобудування та деревообробки для підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Технології машинобудування» спеціальності 131«Прикладна механіка» відповідає Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти,

Голова експертної комісії *О.М.Шелковий*

Державним вимогам до акредитації та забезпечує можливість ефективного проведення навчального процесу та організації науково-дослідної роботи.

5. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Наукова бібліотека ЧНТУ має площу 2565,0 кв.м. (в т.ч. площа книгосховища 992 кв.м.). В усіх корпусах навчально-наукових інститутів університету організовано комп'ютеризоване обслуговування читачів навчальними та науковими документами з використанням автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем.

В приміщеннях відділів обслуговування читачів встановлена Wi-Fi зона. В читальних залах бібліотеки комп'ютери підключені до локальної мережі університету та Інтернету. Загальна кількість посадкових місць становить 626. В читальних залах на одне місце в середньому припадає 8 студентів денної форми навчання.

Фонд наукової бібліотеки нараховує 555300 примірників книг, брошур, періодичних видань, електронний каталог бібліотеки – 392 тис. записів.

Наукова бібліотека є членом консорціуму e-VERUM, партнером Асоціації «Інформаціо-консорціум», учасником проектів: ELibUkr «Електронна Бібліотека України: створення Центрів Знань в Університетах України», українського наукового цитування «Наукова періодика України». У травні 2017 року університетом підписано договір з CrossRef щодо надання цифрових ідентифікаторів DOI статтям у наукових журналах ЧНТУ. Сьогодні DOI вже отримали 2 журнали «Технічні науки та технології» і «Науковий вісник Полісся» та подані у серпні 2017 р. до наукометричної бази SCOPUS.

У 2016 р. науковий журнал «Науковий вісник Полісся» проіндексовано у БД ESCI (Emerging Sources Citation Index) Web of Science (Thomson Reuters).

З 2015 р. науковою бібліотекою наукові журнали ЧНТУ індексуються у БД: Index Copernicus; БД Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського; платформі «Наукова періодика України»; Ulrich's Periodicals Directory; каталозі наукових ресурсів Directory of Open Access Scholarly Resources (ROAD); EBSCO; BASE: Bielefeld Academic Search Engine; у відкритій журнальній системи (OJS — Open Journal Systems); ResearchBib (міжнародна мультидисциплинарная база даних наукових журналів); WorldCat; РІНЦ; Вікіпедія; пошуковій системі Google Академія.

Організовано безкоштовний доступ користувачам бібліотеки до електронних баз даних: East View Information Services; My.expertus.ua; SAGE Journals та SAGE Research Methdso; Walter de Gruyter; Polpred.com; 36 електронних архівів (репозитаріїв) ВНЗ України.

Студенти освітнього ступеня «магістр», які навчаються за освітньою програмою «Технології машинобудування», в цілому забезпечені підручниками та навчальними посібниками.

Висновок: експертна комісія констатує, що рівень інформаційного забезпечення підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Технології машинобудування» спеціальності 131 «Прикладна механіка» відповідає Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації.

Голова експертної комісії *О.М.Шелковий*

6. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ ТА РІВЕНЬ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ

6.1. Формування контингенту студентів

Формування контингенту студентів освітнього ступеня «магістр» за освітньою програмою «Технології машинобудування» спеціальності 131 «Прикладна механіка» починається з 3-4 курсів із залученням до наукової роботи кафедри студентів, які бажають розвинути свої здібності у аспекті наукової підготовки. Студенти звітують про свої наукові здобутки на щорічних конференціях та семінарах.

В університеті в цілому склалася чітка система профорієнтаційної роботи та формування контингенту студентів, завдяки чому забезпечуються конкурси і залучення до навчання здібної до творчої діяльності молоді.

Показники контингенту студентів за даними ЄДЕБО станом на 25.01.2018 р. наведені в таблиці 2.

Таблиця 2

Контингент студентів освітнього ступеня «магістр»
за освітньо-професійною програмою «Технології машинобудування»
спеціальності 131 «Прикладна механіка»
денної/заочної форми навчання на 2017/2018 н. р.
Чернігівського національного технологічного університету
за даними ЄДЕБО станом на 25.01.2018 р.

Код та найменування спеціальності	Курси (денна/заочна)	
	1	2
Всього студентів освітньою-професійної програми «Технології машинобудування»	11/20	16/15

Профорієнтаційною роботою в університеті займаються випускові кафедри, декани факультетів, приймальна комісія. Координує цю роботу проректор з науково-педагогічної роботи. Питання про стан профорієнтаційної роботи щорічно заслуховується на засіданнях вченої ради університету.

Основними формами профорієнтаційної роботи із майбутніми абітурієнтами є: зустрічі з випускниками, що отримали диплом бакалавра; рекламні кампанії в засобах масової інформації щодо вступу до університету; проведення тижнів факультету та днів відкритих дверей; інформування широких верств громадськості про діяльність університету через мережу Інтернет; агітація в технікумах та коледжах; проведення виставок творчості студентів, викладачів та співробітників університету; організація короткотермінових підготовчих курсів для вступників; участь у заходах, які проводять обласні та районні центри зайнятості (ярмарки вакансій та професій) тощо.

Голова експертної комісії *О.М.Шелковий*

Основними критеріями якісного формування контингенту студентів є: якість навчання, зацікавленість у майбутній професії, використання теоретичних знань для вирішення практичних задач.

Висновок: експертна комісія, прозівши перевірку наданої документації, встановила, що під час організації і проведення прийому студентів дотримуються законодавчі вимоги, ліцензований обсяг прийому не перевищується, ведення ділової документації відповідає вимогам.

6.2. Якість підготовки фахівців

Для аналізу якості знань студентів, які навчаються за освітньою програмою «Технології машинобудування», розроблені пакети контрольних завдань з усіх дисциплін відповідними кафедрами університету. Аналіз контрольних заходів, які проводилися університетом під час самоаналізу, свідчить про наступне: абсолютна успішність (АУ) студентів з циклу дисциплін загальної підготовки склала 100%, показник якості (ПЯ) – 83,3%; абсолютна успішність (АУ) студентів з циклу дисциплін професійної підготовки склала 100%, показник якості (ПЯ) – 63,3%;

З метою визначення рівня залишкових знань студентів експертною комісією були проведені комплексні контрольні роботи (таблиця 3), за результатами яких АУ з дисциплін загальної підготовки склала 100 % (розбіжності немає), ПЯ – 66,7 % (розбіжність -3,3); АУ з дисциплін професійної підготовки склала 100% (розбіжностей немає), ПЯ – 60,0 % (розбіжність -3,3).

Згідно з навчальним планом підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Технології машинобудування» спеціальності 131 «Прикладна механіка» передбачено виконання курсового проекту з дисципліни «Технологія машинобудування» у 2 семестрі.

Тематика курсових проектів відповідає вимогам підготовки магістрів за освітньою програмою «Технології машинобудування» спеціальності 131 «Прикладна механіка». Тематика курсових проектів відповідає вимогам підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою, що акредитується.

У процесі експертної перевірки було розглянуто 20% курсових проектів. Оцінки, виставлені викладачами кафедри є обгрунтованими і відповідають змісту курсових проектів.

Аналіз звітів про проходження практики показав, що їхній зміст відповідає вимогам, встановленим до вищих навчальних закладів.

За результатами експертизи встановлено: нормативні документи і методичні рекомендації щодо написання та захисту дипломного проекту за освітньою програмою «Технології машинобудування» спеціальності 131 «Прикладна механіка», наявні в електронному та паперовому варіанті.

Теми дипломних проектів відповідають вимогам підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Технології машинобудування», обираються з урахуванням специфіки і напрямку майбутньої роботи випускника, можливості використання

Голова експертної комісії *О.М.Шелковий*

матеріалів практичної діяльності організації, установи, а також практичного застосування зроблених висновків і пропозицій.

Керівниками дипломних проектів є викладачі кафедри технологій машинобудування та деревообробки ЧНТУ з вченими званнями та науковими ступенями. Головами ЕК є висококваліфіковані фахівці з машинобудівних підприємств міста і області. Переважна більшість рецензентів – провідні спеціалісти відповідної галузі. Зовнішні рецензії надаються провідними фахівцями виробничих підприємств та організацій машинобудівної галузі.

6.3. Опис внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності

Внутрішньоуніверситетська програма забезпечення якості освіти в ЧНТУ, крім моніторингу багатьох кількісних показників, спрямована на підтримку системи цінностей, традицій, норм (як загальноуніверситетського рівня, так і субрівнів академічних підрозділів – інститутів, факультетів, кафедр), які і визначають ефективність функціонування Університету.

Опис внутрішньої системи забезпечення якості в ЧНТУ та його структурних підрозділів містить: аналіз результативності науково-дослідної роботи в навчальному закладі та використання її здобутків у освітньому процесі; представлення локальної системи управління якістю та стандартів вищого навчального закладу; схему функціонування внутрішньої системи забезпечення якості та розподіл відповідальності між структурними підрозділами та посадовими особами; залучення студентів до забезпечення якості; результативність системи забезпечення якості, її моніторинг та вдосконалення.

Висновок: експертна комісія вважає, що якість підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Технології машинобудування» спеціальності 131 «Прикладна механіка» відповідають Ліцензійним умовам надання освітніх послуг та Державним вимогам до акредитації.

Голова експертної комісії *О.М.Шелковий*

Таблиця 3

Зведена відомість результатів виконання комплексних контрольних робіт
під час експертизи у порівнянні з самоаналізом студентами освітнього ступеня магістр, які навчаються
за освітньою програмою «Технології машинобудування» спеціальності 131 «Прикладна механіка»
Чернігівського національного технологічного університету

Назви дисциплін, за якими проводився контроль	Група	Під час самоаналізу							Під час акредитаційної експертизи							Розбіжність	
		Виконували ККР	одержали оцінки, з них				Абсолютна успішність, %	Якість, %	Виконували ККР	одержали оцінки, з них				Абсолютна успішність, %	Якість, %	Абсолютна успішність, %	Якість%
			5	4	3	2				5	4	3	2				
Цикл дисциплін загальної підготовки																	
Патентознавство та авторське право	МТМн-161	15	4	7	4	-	100	73,3	15	3	7	5	-	100	66,7	0	-6,6
Охорона праці	МТМн-161	15	6	8	1	-	100	93,3	15	5	9	1	-	100	93,3	0	0
Всього за циклом		30	10	15	5	-	100	83,3	30	8	16	6	-	100	80,0	0	-3,3
Цикл дисциплін професійної підготовки																	
Технологія машинобудування	МТМн-161	15	5	5	5	-	100	66,7	15	3	6	6	-	100	60,0	0	-6,7
Математичне моделювання процесів та систем механіки	МТМн-161	15	3	6	6	-	100	60,0	15	1	8	6	-	100	60,0	0	0
Всього за циклом		30	8	11	11	-	100	63,3	30	4	14	12	-	100	60,0	0	-3,3
Всього:		***60***	***18***	***26***	***16***	***-***	***100***	***73,3***	***60***	***12***	***30***	***18***	***-***	***100***	***70,0***	***0***	***-3,3***

Голова експертної комісії О.М.Шелковий

Член експертної комісії Ю.Д.Юрченко

З результатами виконання ККР ознайомлений, ректор ЧНТУ С.М. Шкарлет

Голова експертної комісії О.М.Шелковий

7. ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ (ПРИПИСІВ) КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА ЗАХОДІВ З ЇХ УСУНЕННЯ

Чернігівський національний технологічний університет здійснює підготовку фахівців освітнього ступеня «магістр» за освітньо-професійною програмою «Технології машинобудування» спеціальності 131 Прикладна механіка галузі знань 13 Механічна інженерія згідно ліцензії станом на 22.12.2017 р.

Наразі Чернігівський національний технологічний університет проходить первинну акредитацію освітньої програми «Технології машинобудування» за спеціальністю 131 Прикладна механіка.

Зауважень (приписів) контролюючих державних органів, а також претензій юридичних і фізичних осіб щодо освітньої діяльності університету за освітньою програмою «Технології машинобудування» за період підготовки фахівців (2016-2018 рр.) не було.

Висновок: експертною комісією відмічено, що за звітний період зауважень (приписів) контролюючих державних органів, а також претензій юридичних і фізичних осіб щодо провадження освітньої діяльності Чернігівського національного технологічного університету у сфері вищої освіти з підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» за освітньо-професійною програмою «Технології машинобудування» спеціальності 131 «Прикладна механіка» не виявлено.

8. ЗАУВАЖЕННЯ, ЩО БУЛИ ЗРОБЛЕНІ ПІД ЧАС ПОПЕРЕДНЬОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПОДАНИХ ДО МОН АКРЕДИТАЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ

Зауважень до поданих матеріалів акредитаційної справи за результатами попередньої експертизи немає.

9. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі аналізу поданих на акредитацію матеріалів Чернігівського національного технологічного університету та перевірки результатів освітньої діяльності Університету на місці, акредитаційна комісія дійшла висновку:

1. Програма освітньо-професійної підготовки фахівців у Чернігівському національному технологічному університеті за освітньо-професійною програмою «Технології машинобудування» спеціальності 131 «Прикладна механіка» галузі знань 13 «Механічна інженерія» за освітнім ступенем «магістр» та умови її здійснення відповідають вимогам Акредитаційної комісії до освітніх програм такого рівня та забезпечують державну гарантію якості вищої освіти.

2. Рекомендувати Акредитаційній комісії України акредитувати освітньо-професійну програму «Технології машинобудування» спеціальності

Голова експертної комісії *О.М.Шелковий*

131 «Прикладна механіка» галузі знань 13 «Механічна інженерія» у Чернігівському національному технологічному університеті

3. Разом з тим, експерти вважають за необхідне рекомендувати Чернігівському національному технологічному університету:

– збільшити кількість наукових публікацій науково-педагогічних працівників кафедри за профілем дисциплін, що викладаються на кафедрі у фахових виданнях, які входять до науковометричних баз;

– розширити використання в навчальному процесі інноваційних методів викладання, сучасних освітніх технологій, що базуються на використанні комп'ютерної техніки;

– постійно поповнювати бібліотечний фонд сучасною науково-методичною літературою, що відповідає профілю спеціальності.

Голова експертної комісії:
Завідувач кафедри інтегрованих
технологій машинобудування ім. М.Ф.Семка,
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»
доктор технічних наук, професор О.М.Шелковой

Член експертної комісії:
Доцент кафедри проектування
харчових виробництв та верстатів
нового покоління
Черкаського державного
технологічного університету,
кандидат технічних наук, доцент Ю.Д.Юрченко

З експертними висновками ознайомлений:
Ректор Чернігівського національного
технологічного університету
доктор економічних наук, професор С.М. Шкарлет

Голова експертної комісії *О.М.Шелковий*

Зведені відомості про дотримання
Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності
в Чернігівському національному технологічному університеті
з підготовки магістрів за освітньо - професійною програмою
«Технології машинобудування» спеціальності 131 «Прикладна механіка»
галузі знань 13 «Механічна інженерія»

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
Відповідно до постанови КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1187			
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	6,2	+3,8
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	40	+10
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	–
2) пунктів харчування	+	+	–
3) актового чи концертного залу	+	+	–
4) спортивного залу	+	+	–
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	–
6) медичного пункту	+	+	–
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	93,9	+23,9
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	–
Щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	–
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	–
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	–
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	–

Голова експертної комісії *О.М.Шелковий*

5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	–
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	–
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	–
Щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	13	+8
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	–
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/ видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	–
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	80	+20
КАДРОВІ ВИМОГИ щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток від визначеної навчальним планом кількості годин):	.		
1)які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	100,0	+50,0
2)які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25	33,6	+8,6

Голова експертної комісії *О.М.Шелковий*

2. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток від визначеної навчальним планом кількості годин):			
дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	89,05	+74,05
3. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	принаймні трьох з умов підпунктів 2.3.1-2.3.16	100	
4. Наявність випускової кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки (іншого випускового підрозділу), яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
з науковим ступенем та вченим званням	+	+	
5. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	
Відомості про дотримання Державних вимог до акредитації у Чернігівському національному технологічному університеті з підготовки магістрів (Відповідно до наказу МОН № 689) **Якісні характеристики підготовки фахівців**			
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	–
1.2 Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	–
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуго-вують спеціальність і працюють у нав-чальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	–
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			

Голова експертної комісії *О.М.Шелковий*

2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки (загальний цикл):			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	83,3	+33,3
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:		Цикл не передбачений навчальним планом	Цикл не передбачений навчальним планом
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90		
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50		
2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки :			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	63,3	+13,3
3.Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	–
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	–

Голова експертної комісії:
Завідувач кафедри інтегрованих
технологій машинобудування ім. М.Ф.Семка,
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»
доктор технічних наук, професор О.М. Шелковой

Член експертної комісії:
Доцент кафедри проектування
харчових виробництв та верстатів
нового покоління
Черкаського державного
технологічного університету,
кандидат технічних наук, доцент Ю.Д. Юрченко

З експертними висновками ознайомлений:
Ректор Чернігівського національного
технологічного університету,
доктор економічних наук, професор С.М. Шкарлет

Голова експертної комісії *О.М.Шелковий*